

## PALYATİF BAKIM

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) bu kavramı ilk olarak 1989 yılında tanımlamıştır.

Daha sonra bu alanda çalışmalar devam etmiştir.

Palyatif bakım kavramı özellikle kronik hastalıklar açısından önem taşımaktadır (örn: Kanser)

Palyatif bakım programları, kronik ve yaşamı tehdit edici hastalığı olan ve bu sorunlarla yaşayan bireylerin sayısındaki artış ve sağlık profesyonellerinin bu hastaların nitelikli bakımlarına yönelik ilgilerinin artması sonucunda son yıllarda hızla gelişmiştir.

“Palyatif” ne demek?

Rahatsızlık veren belirtilerin nereden/neden kaynaklandığını araştırmadan ya da bu belirtilere sebep olan şeyi tedavi etmeden, sadece belirtilerin azaltılması ya da yok edilmesi

WHO'nun 2006'da palyatif bakımla ilgili yaptığı tanımlamaya göre,

“Yaşamı tehdit eden hastalığa bağlı olarak ortaya çıkan problemlerle karşılaşan hasta ve ailede; ağrının ve diğer problemlerin, erken tanılama ve kusursuz bir değerlendirme ile fiziksel, psikososyal ve spiritüel gereksinimlerin karşılanması yoluyla acı çekmenin önlenmesi ve hafifletilmesine yönelik uygulamaların yer aldığı ve yaşam kalitesini geliştirmenin amaçlandığı bir yaklaşım”

Palyatif bakımdaki amaç;

Hasta ve hasta yakınlarını; hastanın yaşamı boyunca ve ölümünden sonra yas sürecinde ortaya çıkabilecek fiziksel ve duygusal problemler açısından desteklemektir. Palyatif Bakımda amaç ne ölümü hızlandırmak, ne de yaşamı uzatmaktır. Aksine onaylanan yaşamı ve kabullenilen ölümü normal sürecinde götürmek ve yaşam kalitesini arttırmaktır.

Hastalıktan ziyade semptom odaklı. Amaç “YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ”

### **Palyatif Bakımda Semptom Yönetimi**

Palyatif bakıma gereksinimin en önemli nedenleri hafif, orta ve ciddi seviyelerde deneyimlenen semptomlardır.

Çünkü bu semptomlar, fonksiyonel durumu ve yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Tedavi edilemeyen hastaların çoğu hastalığın terminal fazına girmektedir. Hastaların tekrar hastaneye yatma oranlarının yüksek olması nedeniyle bu fazın hem sağlık bakım sistemi hem de toplum için maliyeti yüksektir.

Hastaların evde bakımı, hastane bakımına göre daha bağımsız bir uygulamadır. Hasta genel olarak evinde rahattır, evde bakım ile birçok risk azaldığından hastaneye geri dönüşler azalır; hasta ve

ailelerin yaşam kalitelerinde artma görülür ve hastaların tedavilerine aktif katılımlarının sağlanması ile de tedavi planlarının kontrol altına alınarak hastanın otonomisinin sürdürülmesine olanak sağlanır.

Palyatif Bakım Ne Zaman Başlamalı?

- Palyatif bakım hizmetleri ideal olarak yaşamı tehdit eden hastalığın tanısı ile başlamalıdır.
- Hasta terminal döneme ilerledikçe hastaların ve ailelerinin değişen gereksinimlerine uyarlanmalıdır.
- Ölüme kadar hastanın olabildiğince aktif olarak yaşamasına yardım etmek için destek sunulmalıdır.
- Böylece yaşam kalitesini artırır ve hastalığın seyrini olumlu olarak etkileyebilir.

## **PALYATİF BAKIM HİZMETLERİNİN UYGULAMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNERGE**

### **Amaç**

**MADDE 1 – (1)** Bu Yönergenin amacı, yaşamı tehdit eden hastalıklara bağlı olarak ortaya çıkan sorunlarla karşılaşan hastalarda ağrı ve diğer semptomları erken tanımlamak ve değerlendirmek, bu kişilere ve aile bireylerine tıbbi, psikolojik, sosyal ve manevi destek vererek acılarını hafifletmek veya önlemek, yaşam kalitesini geliştirmek için faaliyet göstermek üzere palyatif bakım merkezleri kurmak, bunların işleyişini, fiziki şartlarını, bulundurulması gereken araç, gereç ve personel asgari standardını, personelin görev yetki ve sorumluluklarını ve uygulamanın denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.